

**«Здоровий спосіб життя – пріоритетний напрямок
виховання дітей з особливими освітніми потребами».**

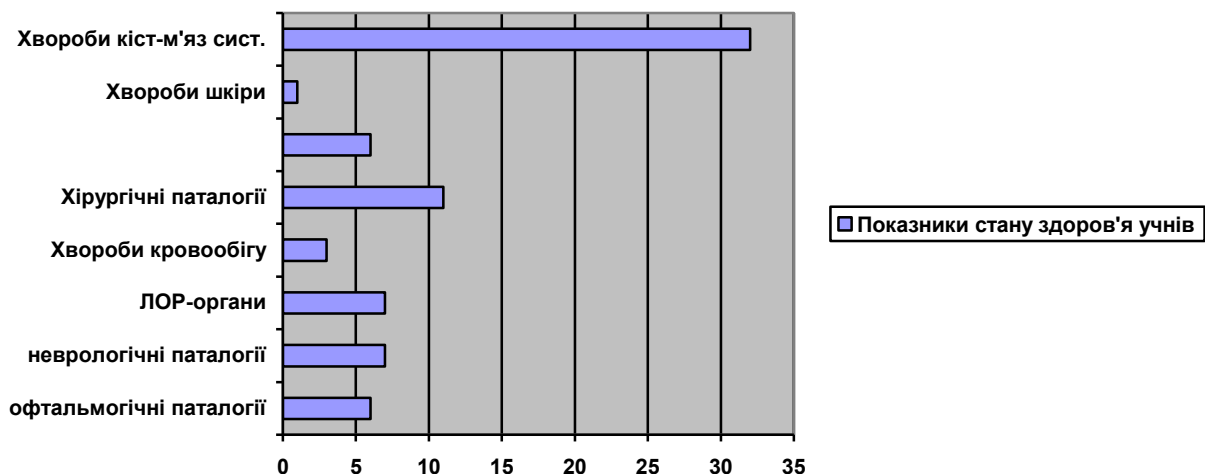
*Безцінний скарб, що ми здоров'ям зevamo,
Із юних літ нам треба берегти.
Адже нічого більше нам не треба,
Щоб тільки всі були здорові ми.*

Здоров'я підростаючого покоління є невід'ємною складовою частиною загальнолюдських цінностей будь-якої держави. Тому сьогодні одним із головних завдань національної системи освіти є виховання свідомого ставлення учнів до свого здоров'я та здоров'я інших, формування засад і гігієнічних навичок здорового способу життя, збереження й зміцнення фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я дитини (закон України "Про загальну середню освіту", "Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті")

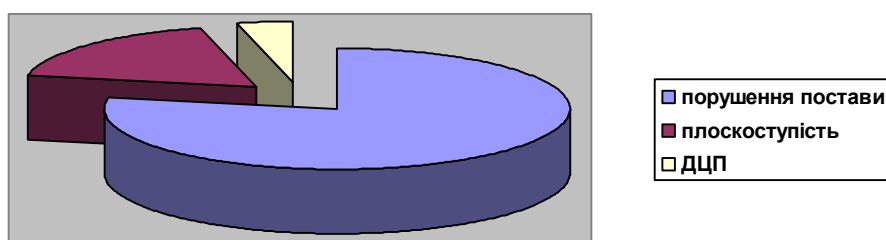
Молодший шкільний вік – це важливий період, коли формується людська особистість та закладаються основи фізичного здоров'я. Формування здорового способу життя дітей – одне з головних завдань роботи школи-інтернату. Досвід показує, що переважна більшість дітей, які приходять до школи-інтернату, мають ті чи інші порушення здоров'я.

Показники стану здоров'я учнів Новгородської спеціальної загальноосвітньої школи інтернату №38 станом на 01.09.2017р.:

- Офтальмологічні патології – 6%
- Неврологічні хвороби – 7%
- ЛОР-патології – 7%
- Хвороби кровообігу – 3%
- Хвороби органів дихання – 11%
- Хірургічні патології – 6%
- Хвороби шкіри – 1%
- Хвороби кістково-м'язової системи – 32%

20% учнів, від загальної кількості вихованців школи складають спеціальну медичну групу. З них 78% - учні, які мають діагноз «порушення постави», 17% - плоскоступість, 4%-ДЦП.

Пропуски уроків учнів через хворобу:

- за 2014-2015 н.р. : (94,6%)
- за 2015-2016 н.р. : (92,2%)
- за 2016-2017 н.р. : (90,6%)

Тому для більшої ефективності навчально-корекційної роботи вважаємо за потрібне приділяти увагу зміцненню здоров'я дітей та вихованню свідомого ставлення до власного здоров'я не лише на заняттях з фізичного виховання, а й протягом усього навчально-виховного процесу.

Сьогодні в сучасній школі гостро стоїть проблема збереження здоров'я учнів, і тому в традиційній системі освіти виділяють здоров'язбережувальні технології, які належать до групи педагогічних, що посилюють соціально – виховну функцію освітньої установи.

Аналіз класифікацій існуючих здоров'язбережувальних технологій дає можливість виокремити такі типи (О. Ващенко):

- **здоров'язбережувальні** – технології, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та праці в школі та ті, що вирішують завдання раціональної організації виховного процесу (з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних норм), відповідність навчального та фізичного навантажень можливостям дитини;

- **оздоровчі** – технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я учнів, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я: фізична підготовка, фізіотерапія, ароматерапія, загартування, гімнастика, масаж, фітотерапія, музична терапія;

- **технології навчання здоров'ю** – гігієнічне навчання, формування життєвих навичок (керування емоціями, вирішення конфліктів тощо), профілактика травматизму та зловживання психоактивними речовинами, статеве виховання. Ці технології реалізуються завдяки включенню відповідних тем до предметів загальнонавчального циклу, введення до варіативної частини навчального плану нових предметів, організації факультативного навчання та додаткової освіти;

- **виховання культури здоров'я** – виховання в учнів особистісних якостей, які сприяють збереженню та зміцненню здоров'я, формуванню уявлень про здоров'я як цінність, посиленню мотивації на ведення здорового способу життя, підвищенню відповідальності за особисте здоров'я, здоров'я родини.

Мета здоров'язбережувальних освітніх технологій — забезпечення умов фізичного, психічного, соціального та духовного комфорту, що сприяють продуктивній навчально-пізнавальній та практичній діяльності учасників освітнього процесу, заснованій на науковій організації праці та культури здорового способу життя особистості.

Наша школа-інтернат вже не один рік працює над впровадженням здоров'язберігаючих технологій. Ефективність позитивного впливу на

здоров'я школярів різних оздоровчих заходів визначається не хаотичністю методів, а системною роботою за всіма напрямками. Формування в учнів компетентного ставлення до власного здоров'я неможливе без реалізації всіх складових здоров'я. Для роботи у своїй школі ми визначили напрямки через які можлива реалізація кожної складової здоров'я.

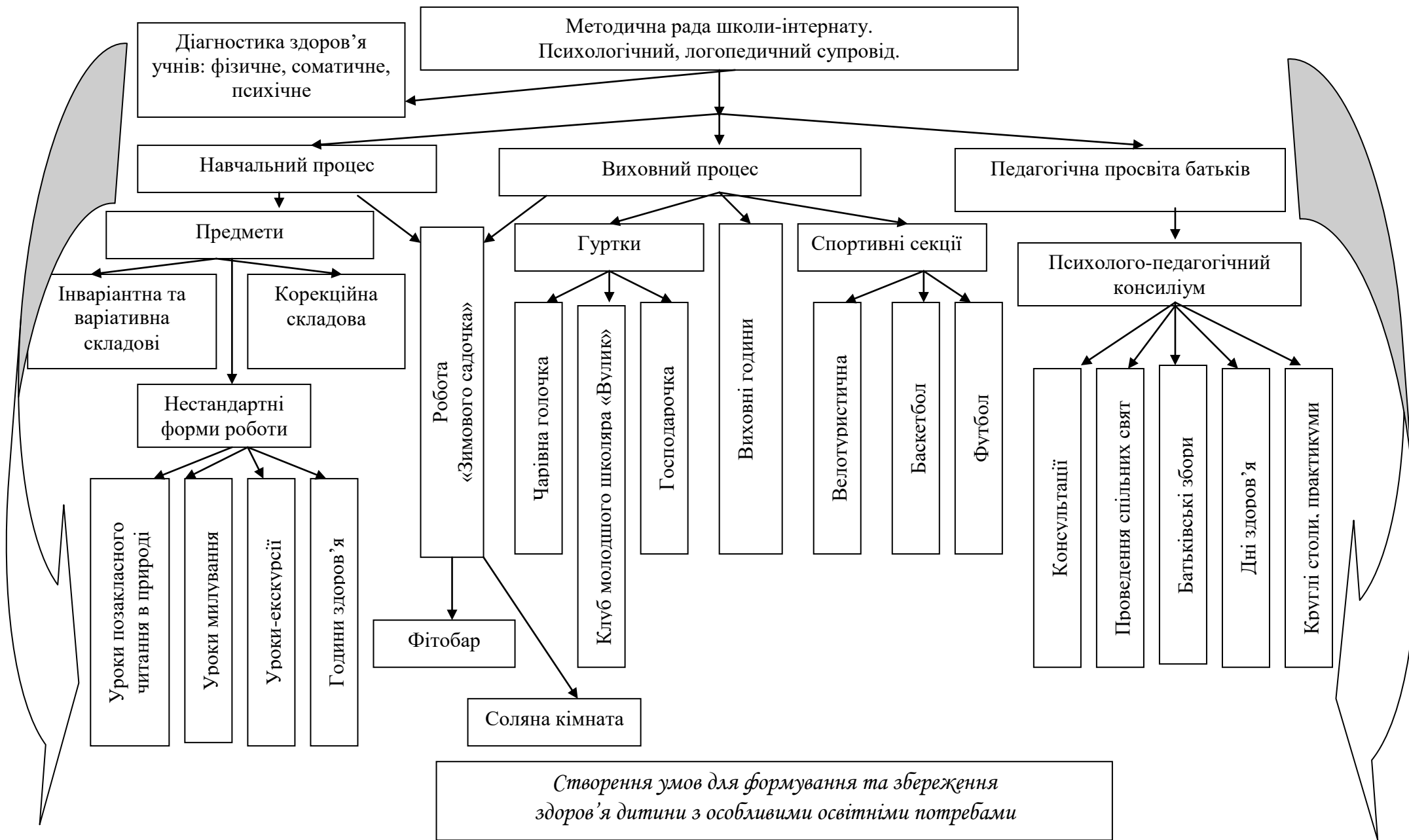
Одним із важливих напрямів діяльності школи є необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог щодо обладнання й оснащення приміщення для занять, що сприяє збереженню здоров'я, ефективній організації розумової діяльності. Педагогами школи постійно проводиться провітрювання приміщень, де проходять уроки і де діти відпочивають. Також досить корисним для зміцнення здоров'я учнів є проведення вчителями нестандартних уроків на свіжому повітрі: уроки-милування, уроки-екскурсії, уроки позакласного читання в природі, години здоров'я.

Ще одним не менш важливим напрямом збереження здоров'я дитини з особливими освітніми потребами є запобігання перенавантаженню під час навчання. Необхідно індивідуально підходити до кожного учня. Також доречно під час уроку проводити додаткові фізхвилинки, а перед та в процесі виконання письмових вправ проводити гімнастику кісті рук та пальців. Необхідною частиною шкільного життя є організація цікавого дозвілля. Це дає можливість кожному учню розкрити свій творчий потенціал, заявити про себе, спробувати власні сили, знайти свій таланти. Свята, конкурси, виступи й досі залишаються популярними серед учнів різного віку. Все це надає можливість дітям відчувати неповторність шкільного життя та гордість за свою школу.

Одна із задач спеціальної школи: створити умови для фізичного та емоційного розвитку учнів, розкрити здібності кожного школяра та надати змогу їх реалізації. Саме для цього в школі створені: спортивні секція; клуб молодшого школяра «Вулик»; літературна, театральна, студія; проводяться велотуристичні походи по стежкам рідного краю.

Чим більше можливостей самореалізації надається дитині, тим менша можливість того, що наші діти будуть «шукати свій шлях» у палінні, алкоголі та наркотиках.

Структура формування здорового способу життя дітей з обмеженими можливостями

Висновки.

Найважливішими чинниками, що запобігають виникненню хвороб і сприяють формуванню фізичного та духовного здоров'я учнів - організація навчально-виховного процесу відповідно до вікових потреб учнів, залучення у процес навчання мистецтва й трудової діяльності, дитячої творчості; опора на культуру розумової праці, належне забезпечення медико-гігієнічних умов (правильне харчування, зміна режиму праці та відпочинку, загартування та ін.). Безперечними факторами успішності розв'язання проблеми формування здорової дитини є узгоджена взаємодія сім'ї й школи, батьків і педагогів, а також позитивний вплив особистості вчителя на процеси здорового розвитку учнів.